

УСЛОВИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ ОД АВТОМОБИЛСКА ОДГОВОРНОСТ

ВОВЕДНИ ОДРЕДБИ

Одделните изрази употребени во овие Услови ги имаат следните значења:

1. **Осигурувач** - Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија, Скопје - Виена Иншуренс Груп.
2. **Договарач на осигурувањето** - лице што со осигурувачот склучило договор за осигурување.
3. **Осигуреник** - лице на кое му е осигурена законска одговорност при употреба на моторно возило.
4. **Осигурен случај** - настан што може да доведе до остварување на отштетно побарување од страна на оштетениот.
5. **Корисник** - сопственик на моторно возило и секое лице што има право на располагање, односно на кое возилото му е дадено на користење.
6. **Оштетено лице** - лице што претрпело штета од употреба на моторно возило / превозно средство.
7. **Сума на осигурување** - износ на кој е осигурена законската одговорност на осигуреникот при употреба на моторно возило.
8. **Премија** - износ што договарачот на осигурувањето го плаќа по договорот за осигурување.
9. **Полиса** - исправа за склучен договор за осигурување.

ОБЕМ НА ПОКРИТИЕ

Член 1

- (1) Осигурувачот има обврска, врз основа на прописите за одговорност за надомест на штета, да надомести штета ако со употреба на моторно возило се причини штета на трето лице, поради:
 - 1) смрт, телесна повреда, нарушување на здравјето, или
 - 2) уништување или оштетување предмети, освен од одговорност за штети за предмети што ги примил на превоз.
- (2) Покрај одговорноста на корисникот на возилото, осигурена е и одговорноста на сите лица што постапуваат по волјата на корисникот при употреба на возилото (возач, кондуктер и сл.), како и на лицата што се превезуваат во возилото по волја на неговиот корисник.
- (3) Со осигурувањето од одговорност е опфатена и одговорноста за штета што ќе ја причини приклучно или неисправно возило додека е споено со возилото што го влече и откако ќе се одвои од тоа возило и ќе дејствува во функционална зависност од него.
- (4) Договорената осигурена сума претставува горна граница на обврските на осигурувачот за сите давања по еден штетен настан, доколку не се договори поинаку, без оглед на бројот на оштетените. Повеќе временски поврзани штети, ако настанале поради иста причина, претставуваат еден осигурен случај.

ОБВРСКИ НА ОСИГУРЕНИКОТ

Член 2

- (1) Лицето што управува со превозното средство е должно да го има договорот за осигурување (полисата за осигурување) или кој било друг доказ за склучен договор за осигурување при користењето на превозното средство во сообраќајот и е должен тој документ да го даде на увид на барање на овластено лице на органот за внатрешни работи што врши контрола во сообраќајот.
- (2) Осигуреникот е должен да го извести осигурувачот за настанување на сообраќајна незгода и да достави пополнет европски извештај за сообраќајната незгода, во рок од 30 дена од денот на настанување на незгодата. Во случај на поголема штета над износот предвиден со Законот за безбедност во патниот сообраќај, осигуреникот е должен да ја пријави сообраќајната незгода на надлежните органи за внатрешни работи и да почека увид на самото место за да утврдат под кои околности и како настанала сообраќајната незгода.
- (3) Доколку осигуреникот не постапи во согласност со одредбите од ставот 2 на овој член, осигурувачот има право на регрес на сите исплатени средства или настанати трошоци што не би настанале доколку осигуреникот ги почитувал роковите за известување предвидени во ставот 2.
- (4) Осигуреникот, според своите можности, има обврска да му помогне на осигурувачот во утврдување на одговорноста и е должен да му даде вистински и исцрпни податоци за штетниот настан и за околностите под кои настанал тој.
- (5) Ако против осигуреникот е истакнато отштетно барање, е поднесена тужба за надомест на штета, е поставено имотноправно побарување или е ставен предлог за обезбедување докази, тој има обврска, без одложување, за тоа да го извести осигурувачот и да му ги достави сите докази што ги содржи соодветното побарување.
- (6) Осигуреникот е должен водењето на парницата да го препушти на осигурувачот.

- (7) Осигуреникот е должен обработувањето на отштетното побарување да го препушти на осигурувачот и нема право да го одбие, а особено нема право да го признае, освен ако со тоа не се прави очигледна неправда.
- (8) Договарачот на осигурувањето, односно осигуреникот, е должен сите свои известувања упатени на осигурувачот писмено да ги потврди, а особено за промената на име, назив и адреса.
- (9) Повредата на обврските од овој член има за последица смалување на обврските на осигурувачот за толку колку што е поголема штетата што настанала поради тие повреди.

ОБВРСКИ НА ОСИГУРУВАЧОТ

Член 3

- (1) Осигурувачот е должен да ги исплати оправданите барања и да преземе мерки за заштита на осигуреникот од неосновани или од претерани отштетни барања.
Ако осигурувачот ја повреди оваа обврска, должен е на осигуреникот да му ја надомести штетата.
- (2) Осигурувачот е овластен во име на осигуреникот да ги дава сите изјави што, според негово мислење, се потребни, заради надомест на штетата или заради заштита од неосновани или од претерани барања.
- (3) Трошоците за одбрана на осигуреникот во кривична постапка ги надоместува осигурувачот само во случај кога изречно дал согласност за бранител и се обврзал за надомест на трошоците.
- (4) Трошоците на парничната постапка ги надоместува осигурувачот доколку парницата ја водел осигуреникот во согласност со осигурувачот или ако бил застапуван од лице што го одредил осигурувачот, и тоа во полн износ без оглед на висината на осигурената сума.

Член 4

- (1) Осигурувачот е должен во рок од 60 дена од приемот на барањето од член 3 став 1 од овие Услови, до оштетеното лице да достави:
 - 1) образложена понуда за надоместок на штета или
 - 2) образложен одговор на барањето за надоместок на штета.
- (2) По приемот на образложената понуда за надоместок на штета од став 1 точка 1 на овој член, оштетеното лице потребно е да се произнесе во однос на дадената понуда со писмено известување до осигурувачот во рок од 30 дена.
- (3) Доколку оштетеното лице не е согласно со образложената понуда од став 1 точка 1 на овој член, со образложениот одговор од став 1 точка 2 од овој член или доколку не добие одговор во рокот предвиден во став 1 на овој член може да поднесе тужба пред надлежен суд.
- (4) Доколку на стана на осигурувачот постои одговорност, осигурувачот е должен надоместокот на штета од став 1 точка 1 на овој член да го исплати во рок од 14 дена од денот на доставување на писмено известување до осигурувачот согласно ставот 2 на овој член. За доцнење со исплатата се пресметува законска камата за задоцнето плаќање согласно Законот за облигациони односи.

ИСКЛУЧУВАЊЕ ОД ОСИГУРУВАЊЕ

Член 5

- (1) Од осигурително покритие се исклучени отштетните побарувања:
 - 1) што по основа на договор или на посебно ветување го надминуваат обемот на обврските што произлегуваат од правните прописи од одговорност за причинета штета;
 - 2) на лицето што управувало со моторното возило со чија употреба е предизвикана незгодата;
 - 3) на сопственикот, сопственикот, договарачот на осигурувањето и секој друг корисник на возилото што во моментот на настанување на незгодата не управувал со моторното возило со чија употреба е предизвикана незгодата, но само за износот на штета поради уништување или оштетување на предмети;
 - 4) на лицето што на нелегален начин присвоило моторно возило, како и соучесникот во нелегално присвојување на моторно возило со чија употреба е предизвикана незгодата, без разлика дали тоа лице управувало со моторното возило во моментот на незгодата;
 - 5) на лицата што штетата ја претрпеле како резултат на употреба на моторно возило во спортски приредби за кои е добиена официјална согласност и на кои е потребно да се постигне максимална брзина;
 - 6) што се однесуваат на предмети доверени на осигуреникот или на некое друго осигурено лице, а особено ако тие предмети тоа ги превезува, ги користи или ги чува;
 - 7) поради штети на лица или на предмети што ќе настанат при превоз со возилото, поради нуклеарни или други радиоактивни материи, ако оштетувањето е непосредно или ако е посредна последица на кинење на јадрото или од зрачење на тие материи;
 - 8) за штети причинети при воени операции или побуни.

- (2) Ако посебно не се договори, од осигурително покритие се исклучени отштетните побарувања што произлегуваат од штетен настан што настанал за време додека возилото било мобилизирано или реквирирано од страна на властите во мирно време, и тоа од моментот на пристигнување на првото определено место до моментот на преземање на возилото.

ГУБЕЊЕ НА ПРАВАТА ОД ОСИГУРУВАЊЕ

Член 6

- (1) Осигуреникот ги губи правата од осигурување:
- ако овозможи да се превезуваат лица на место што не е предвидено за превоз на лица, за барањата што тие лица ќе ги постават, освен за барање на лицата што се превезуваат во согласност со прописите;
 - ако со возилото управува без пропишана дозвола за соодветниот вид возило или ако му е изречена мерка на безбедност или заштитна мерка за управување со тој вид возило или ако без надзор на овластен возач/инструктор се обучува за управување со моторно возило во сообраќајот;
 - ако возилото го користело или го управувало неовластено лице. Во смисла на овие Услови, се смета дека возилото неовластено го користело, односно го управувало лице што без знаење и без одобрение на осигуреникот управувало со возилото, како и лице што противправно се послужило со моторното возило;
 - ако во моментот на сообраќајната незгода возилото го управувало под дејство на алкохол, дрога или на други наркотици:
 - се смета дека возачот бил под дејство на алкохол ако:
 - за време на управување со возилото имал алкохол во организмот или покажувал знаци на алкохолно нарушување без оглед на количината на алкохол ако управувањето му е основно занимање (професија), односно имал повеќе од 0,5‰ (промили) алкохол за возач-аматер;
 - ако алкохолниот тест е позитивен, а не се погрижи со помош на анализа на крвта да се утврди степенот на неговата алкохолизираност, освен ако земањето крв не го загрозува неговото здравје (на пр. хемофилија);
 - ако по сообраќајната незгода избега или одбие да биде подведен на испитување на неговата алкохолизираност, или консумира алкохол, така што го оневозможи утврдувањето на присуство на алкохол во крвта во моментот на настанување на штетата.
 - се смета дека возачот е под дејство на дрога или на други наркотици ако:
 - со стручен преглед се утврди дека покажува знаци на нарушеност поради употреба на дрога или на други наркотици;
 - по сообраќајната незгода избега или одбие да биде подведен на испитување на неговата дрогираност.
- (2) Ако не е платена дополнителна премија за зголемен ризик, осигуреникот ги губи правата од осигурување за секој осигурен случај во сразмер помеѓу платената премија и премијата што требало да се плати.
- (3) Осигурувачот има право на регрес врз основа на Законот за осигурување за исплатените износи на надоместените штети, заедно со камата и трошоци.

ПРОМЕНА НА РЕГИСТАРСКИТЕ ПОДАТОЦИ НА МОТОРНО ВОЗИЛО

Член 7

Сопственикот на моторното возило е должен писмено да го извести осигурувачот за промена на регистарските податоци што се однесуваат на тоа моторно возило во рок од 15 дена од денот на настаната промена.

ВЛИЈАНИЕ НА ПРОМЕНА НА СОПСТВЕНОСТА НА ВОЗИЛОТО ВРЗ ДОГОВОРОТ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ

Член 8

Ако во текот на траењето на осигурувањето се промени сопственикот, односно корисникот на моторното возило, правата и обврските од договорот за осигурување од автомобилска одговорност преминуваат врз новиот сопственик, односно корисник, и траат до истекувањето на тековниот период за осигурување.

РАЗМЕНА НА ИНФОРМАЦИИ

Член 9

Во случај на сообраќајна незгода, лицата-учесници во сообраќајната незгода се должни меѓусебно да разменат податоци од личните документи за идентификација, регистарските податоци за моторното возило и документите од кои може да се види дека склучиле договор за осигурување од автомобилска одговорност.

ОБВРСКИ ЗА ДОСТАВУВАЊЕ ИНФОРМАЦИИ

Член 10

Учесниците во сообраќајната незгода се должни на барање на осигурувачот да дадат опширно известување за околностите под кои се случила сообраќајната незгода, а во спротивно се должни да ја надоместат штетата настаната од неизвршување на обврската за известување.

ПРАВО НА ПОСРЕДУВАЊЕ

Член 11

Доколку оштетеното лице не е задоволно од надоместот на штета што му го понудил осигурувачот, има право да поведе постапка на посредување во согласност со прописите што ги уредуваат начинот и постапката за посредување.

ТЕРИТОРИЈАЛНО ВАЖЕЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО

Член 12

- (1) Осигурителното покритие, ако не е договорено поинаку, се однесува на територијата на Република Македонија и на земјите-членки на Советот на бироа за зелен картон.
- (2) За возилата што ги користат македонските работни и други организации за изведување градежни, монтажни, истражувачки и слични работи надвор од територијата на Република Македонија, може за време на изведувањето на тие работи да се склучи осигурување од одговорност по овие Услови.
- (3) Ако во државата во која настапил осигурен случај осигурувањето од одговорност е задолжително, се смета дека осигурувањето било договорено на минимална осигурена сума пропишана во таа земја, освен ако покритието од полисата за осигурување не е поповолно за осигуреникот.
- (4) За возила со странска регистрација осигурувањето важи само на територијата на Република Македонија и не може да се издаде зелен картон.

ЗАПОЧНУВАЊЕ И ПРЕСТАНУВАЊЕ НА ОСИГУРИТЕЛНО ПОКРИТИЕ

Член 13

- (1) Обврската на осигурувачот од договорот за осигурување започнува по истекувањето на 24 часот на денот што во исправата за осигурување е наведен како почеток на осигурување, ако до тој ден е платена премијата, односно по истекувањето на 24 часот на денот кога премијата е платена, освен ако не е договорено поинаку.
- (2) Обврската на осигурувачот престанува по истекувањето на 24 часот на денот што во исправата за осигурување е наведен како ден на истекување на осигурувањето.

ПРЕСМЕТУВАЊЕ НА ПРЕМИЈА

Член 14

- (1) Премијата за осигурување се утврдува со тарифата на премии за осигурување од автомобилска одговорност.
- (2) Зголемувањето на премија (малус) во зависност од остварениот резултат се утврдува со тарифата на премии за осигурување од автомобилска одговорност.

ПЛАЌАЊЕ НА ПРЕМИЈА

Член 15

- (1) Договорачот на осигурувањето премијата ја плаќа при преземање на полисата, ако не е договорено поинаку.
- (2) Договорачот на осигурувањето премијата ја плаќа на свој ризик и трошок.
- (3) Ако премијата е платена по пошта или преку банка-депонент, како ден на плаќање се смета денот кога премијата уредно е уплатена.

ВРАЌАЊЕ НА ПРЕМИЈА

Член 16

Во случај на уништување или на одјавување на возилото, осигурувачот има обврска да врати дел од премијата за преостанатото време на траење на осигурувањето (про-рата) сметано од денот на приемот на барањето за откажување на договорот, доколку дотогаш не се остварил осигурен случај.

ЗАШТИТА НА ЛИЧНИ ПОДАТОЦИ ИДЕНТИТЕТ НА КОНТРОЛОРОТ И КОНТАКТ ЗА ЛИЧНИ ПОДАТОЦИ

Член 17

Контролор: Акционерско друштво за осигурување и реосигурување МАКЕДОНИЈА Осигурување АД Скопје – Виена Иншуренс Груп

Адреса: ул. „11 Октомври“ бр. 25

e-mail: info@insumak.mk

тел: +3892 3115 188

Контакт за лични податоци: Офицер за заштита на лични податоци

e-mail: lpoficer@insumak.mk

Дополнителни податоци за офицерот за заштита на личните податоци може да најдете на интернет-страницата на Друштвото www.insumak.mk.

ОБРАБОТКА И ЗАШТИТА НА ЛИЧНИТЕ ПОДАТОЦИ

Член 18

Осигурувачот врши обработка (собирање, евидентирање, организирање, чување итн.) на лични податоци на осигуреници, договорачи на осигурување, нивните законски застапници или полномошници во согласност со одредбите на Законот за заштита на личните податоци и другите релеванти позитивни прописи, применувајќи соодветни технички и организациски мерки за обезбедување безбедност на личните податоци. Собраните лични податоци се дел од збирките на лични податоци на Осигурувачот, а Осигурувачот во својство на контролор на личните податоци ги користи во согласност со основните начела за обработка на лични податоци дефинирани во Законот за заштита на личните податоци.

ЦЕЛИ И ПРАВНА ОСНОВА ЗА ОБРАБОТКАТА НА ЛИЧНИТЕ ПОДАТОЦИ

Член 19

Осигурувачот обработува лични податоци заради исполнување договорни обврски, врз основа на закон, за цели на легитимни интереси, како и врз основа на дадена согласност од клиентот на начин што е во согласност со целта за која биле обработувани.

а) **Исполнување на договорни обврски**

Личните податоци се неопходни за обработка од страна на Осигурувачот со цел да се исполнат правата и обврските што произлегуваат од договорот за осигурување, односно нивната обработка претставува основа за оценување на осигурително покритие и за надомест на штета.

б) **Законски обврски**

Осигурувачот обработува лични податоци во согласност со законските обврски предвидени во Законот за супервизија на осигурувањето, Законот за заштита на личните податоци, Законот за облигациони односи, Законот за задолжително осигурување во сообраќајот и други позитивни прописи, како и врз основа на регулаторни барања од институции (надлежен суд, Агенција за супервизија на осигурувањето, Јавно обвинителство, Управа за јавни приходи и др.).

в) **Легитимни интереси**

Осигурувачот обработува лични податоци врз основа на легитимен интерес, само во случаите кога легитимниот интерес преовладува над правата и слободите на субјектот на лични податоци: заштита на безбедноста на системите на ИТ, видеонадзор за заштита на имотот на Осигурувачот, вработените и клиентите, имплементација и воспоставување безбедносни мерки и др.

г) **Согласност на клиентот**

Личните податоци што ги обработува Осигурувачот ќе бидат искористени за цели како доставување рекламни материјали, промоции, понуди, како и за други цели на директен маркетинг, само врз основа на експлицитна согласност за обработка на лични податоци за цели на директен маркетинг, која може да се повлече во секое време, бесплатно, со писмено барање на следниот e-mail: lpoficer@insumak.mk, по пошта до МАКЕДОНИЈА осигурување АД Скопје –Виена Иншуренс Груп, ул. „11 Октомври“ бр. 25, Скопје, со назнака „До Офицерот за заштита на лични податоци“ или во нашите деловни простории.

РОКОВИ НА ЧУВАЊЕ НА ЛИЧНИ ПОДАТОЦИ

Член 20

Личните податоци, Осигурувачот ги чува во рок за цело времетраење на договорниот облигационен однос, односно најмногу до 10 години по истекот на договорот за осигурување, или, во случај на настанување на штета, 10 години по затворањето на случајот на настанување на штетата, односно од денот на целосната исплата на надоместокот за настаната штета во согласност со член 109 став 8 од Законот за супервизија на осигурувањето.

По истекот на роковите од став 1 на овој член личните податоци ќе бидат избришани/уништени од базите на податоци на Осигурувачот и нема да се обработуваат за други цели.

ПРАВА НА СУБЈЕКТИТЕ НА ЛИЧНИТЕ ПОДАТОЦИ

Член 21

- право на пристап до личните податоци;
- право на исправка на неточни или нецелосни лични податоци;
- право на бришење;
- право на ограничување на обработката;
- право на преносливост на податоците;
- право на приговор;
- право на повлекување на согласноста за обработка на лични податоци, кога обработката е заснована на согласност.

Овие права субјектот на личните податоци може бесплатно да ги оствари контактирајќи го офицерот за заштита на лични податоци на следниот е-mail: lpoficer@insumak.mk, по пошта до МАКЕДОНИЈА осигурување АД Скопје – Виена Иншуренс Груп, ул. „11 Октомври“ бр. 25, Скопје, со назнака „До Офицерот за заштита на лични податоци“ или во нашите деловни простории.

ПРЕНОС НА ЛИЧНИТЕ ПОДАТОЦИ

Член 22

Осигурувачот може да изврши пренос на лични податоци во земји на Европска Унија, земји членки на Европскиот економски простор и трети земји тогаш кога тоа е потребно за склучување и за извршување на договорите за осигурување (на пример реосигурување или барање за надомест на штета случена во друга држава и сл.) само доколку од страна на Европската Унија или Агенцијата за заштита на личните податоци е утврдено дека во конкретната држава постои соодветно ниво на заштита на личните податоци.

Доколку во третата држава или меѓународна организација не постои соодветно ниво на заштита на лични податоци, Осигурувачот ќе може да го изврши преносот само доколку обезбеди соодветни мерки за заштита на овие податоци во согласност со закон.

ПРАВО НА ПРИГОВОР

Член 23

Клиентот на услугата на осигурување има право да поднесе приговор на обработката што се заснова на легитимен интерес на Осигурувачот, вклучувајќи и профилирање. Доколку корисникот на услугата сè уште смета дека личните податоци не се обработуваат во согласност со законот, може да поднесе барање до Агенцијата за заштита на личните податоци.

ПРАВО НА ПОВЛЕКУВАЊЕ НА СОГЛАСНОСТ

Член 24

Доколку субјектот дал согласност за обработка на лични податоци, тој може да ја повлече согласноста во секое време, целосно или делумно, во согласност со Законот за заштита на личните податоци, со тоа што повлекувањето на согласноста не влијае врз законитоста на обработката на личните податоци пред повлекување на согласноста.

Осигурувачот личните податоци ги обработува во најбрз можен рок по добивањето на известување за повлекување на согласноста.

Член 25

Со потпишувањето на полисата за осигурување договоруваачот на осигурување потврдува дека пред собирањето на личните податоци од страна на овластеното лице на Осигурувачот е запознаен со целите и законските основи на обработката на личните податоци, како и обврската Осигурувачот да ги обработува личните податоци во согласност со Законот за заштита на личните податоци.

ПИСМЕНА ФОРМА

Член 26

- (1) Договорот за осигурување е полноважен само ако е склучен во писмена форма.
- (2) Сите известувања и изјави што се даваат по одредбите на договорот за осигурување мора да бидат дадени во писмена форма.

ВАЖНОСТ НА ОПШТИТЕ УСЛОВИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ИМОТ

Член 27

Доколку не се во спротивност со овие Услови, на осигурувањата склучени според овие Услови се применуваат и Општите услови за осигурување на имот.

ПРАВНА ПОУКА

Член 28

- (1) Договорачот, осигуреникот или корисникот на осигурувањето може да достават жалба во однос на осигурувачот до Агенцијата за супервизија на осигурувањето, како орган надлежен за супервизија на друштвата за осигурување.

НАДЛЕЖЕН СУД

Член 29

Во случај на спор меѓу договорачот на осигурувањето, односно осигуреникот и осигурувачот, месно е надлежен Основен граѓански суд Скопје.

Бр.02-7125/5
26.10.2022 година

Претседател на Управен одбор
Бошко Андов

Овие Услови за осигурување ги донесе Управниот одбор на Друштвото на 44-тата редовна седница одржана на 25.4.2006 год. со одлука бр. 0202-1082/3 со примена од 27.4.2006 год., а измените се донесени на 45-тата редовна седница на Управниот одбор одржана на 9.5.2006 година со одлука бр. 0202-1159/1, и одлука бр. 02-11517/3 донесена на 140-тата редовна седница одржана на 23.12.2016 год. со примена од денот на донесувањето и одлука бр. 02-9662/6 донесена на 332-тата редовна седница одржана на 25.12.2020 год. со примена од денот на донесувањето и измените и дополнувањата донесени на 463-тата редовна седница одржана на 26.10.2022 година со одлука бр. 02-7125/5 со примена од 01.11.2022 година

Лектор Кристина Дукоска